

AVTAL OM GEMENSAMT LUFTRUM
mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och Republiken Moldavien

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

som är avtalsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan tillsammans kallade *EU-fördragen*) och som är medlemsstater i Europeiska unionen, och

EUROPEISKA UNIONEN,

å ena sidan, och

REPUBLIKEN MOLDAVIEN,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och medlemsstaterna, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, slutet i Bryssel den 28 november 1994,

SOM ÖNSKAR skapa ett gemensamt luftfartsområde (CAA) som bygger på målet att öppna parternas luftfartsmarknader, med lika konkurrensvillkor och iakttagande av samma regler – särskilt när det gäller flygsäkerhet, luftfartsskydd, flygledningstjänst, sociala aspekter och miljön,

SOM ÖNSKAR underlätta utvidgningen av lufttransportmöjligheter, inbegripet genom uppbyggnad av ett lufttransportnät som uppfyller passagerares och transportörers behov av praktiska lufttransporttjänster,

SOM INSER betydelsen av luftfart för att främja handel, turism och investeringar,

SOM BEAKTAR konventionen angående internationell civil luftfart, öppnad för undertecknande i Chicago den 7 december 1944,

SOM ÄR ÖVERENS OM att det är lämpligt att reglerna för ett gemensamt luftfartsområde ska baseras på relevant gällande lagstiftning på Europeiska unionen som fastställs i bilaga III till det här avtalet,

SOM ERKÄNNER att fullständig efterlevnad av reglerna för det gemensamma luftfartsområdet ger parterna rätt att utnyttja alla dess fördelar, genom bland annat öppet tillträde till marknaderna och maximerad nytta för båda parternas konsumenter, industri och arbetskraft,

SOM ERKÄNNER att skapandet av ett gemensamt luftfartsområde och tillämpningen av reglerna för detta inte kan uppnås utan övergångsbestämmelser när sådana krävs,

SOM ERKÄNNER betydelsen av väl avvägt stöd i detta avseende,

SOM ÖNSKAR göra det möjligt för lufttrafikföretag att erbjuda allmänheten resor och transporter till konkurrenskraftiga priser och tjänster på en öppen marknad,

SOM ÖNSKAR att alla sektorer av lufttransportbranschen, inbegripet anställda hos lufttrafikföretagen, ska gynnas av ett liberaliserat avtal,

SOM ÖNSKAR tillgodose bästa möjliga luftfartsskydd och flygsäkerhet för internationella lufttransporter och som upprepar sin djupa oro över sådana handlingar och hot mot luftfartygens säkerhet som äventyrar säkerheten för personer och egendom, negativt inverkar på lufttransporterna och undergräver den resande allmänhetens förtroende för den civila luftfartens säkerhet,

SOM ÖNSKAR garantera lika konkurrensvillkor för lufttrafikföretag och ge dessa rättvis och lika möjlighet att erbjuda överenskommen trafik,

SOM INSER att statliga subventioner kan försämra konkurrensen mellan lufttrafikföretag och äventyra detta avtals grundläggande mål,

SOM BEKRÄFTAR vikten av att beakta miljöskyddet vid utarbetandet och genomförandet av en internationell luftfartspolitik och erkänner suveräna staters rätt att vidta lämpliga åtgärder för detta ändamål,

SOM BEAKTAR vikten av att skydda konsumenter, inbegripet det skydd som följer av konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter, antagen i Montreal den 28 maj 1999,

SOM HAR FÖR AVSIKT att bygga vidare på den grund som lagts av befintliga avtal, med målsättningen att öppna marknaderna och maximera fördelarna för båda parter konsumenter, lufttrafikföretag, arbetskraft och befolkning,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

I detta avtal gäller följande definitioner:

1. *överenskommen trafik och angivna flygrutter*: internationell lufttransport enligt artikel 2 (Trafikrättigheter) i och bilaga 1 till detta avtal.
2. *avtal*: detta avtal och dess bilagor med ändringar.
3. *lufttransport*: transport med luftfartyg av passagerare, bagage, gods och post, var för sig eller tillsammans, som erbjuds allmänheten mot ersättning eller hyra, vilket för att undvika tvivelsmål ska inbegripa reguljär och icke-reguljär (charter) trafik, och fullständig godstrafik.
4. *behörig myndighet*: de statliga myndigheter eller organ som ansvarar för förvaltningsfunktionerna enligt detta avtal.
5. *lämplighet*: att ett lufttransportföretag är lämpligt att bedriva internationell lufttrafik, dvs. att företaget har tillfredsställande finansiell kapacitet och adekvat kunskande om företagsledning samt är villigt att följa de lagar och bestämmelser och uppfylla de krav som styr bedrivandet av sådan trafik.
6. *medborgarskap*: huruvida ett lufttrafikföretag uppfyller kraven gällande ägarskap, faktisk kontroll och huvudsaklig verksamhet.
7. *konventionen*: konventionen angående internationell civil luftfart, öppnad för undertecknande i Chicago den 7 december 1944, med
 - a) alla ändringar som har trätt i kraft enligt artikel 94 a i konventionen och som har ratificerats av både Republiken Moldavien och medlemsstaten eller medlemsstaterna i Europeiska unionen, och
 - b) alla bilagor och ändringar som har antagits enligt artikel 90 i konventionen, i den utsträckning de vid en viss tidpunkt är i kraft för både Republiken Moldavien och den eller de medlemsstater i Europeiska unionen som berörs i det aktuella fallet.
8. *femte frihetsrättigheten*: den rätt eller det privilegium som beviljas av en stat (beviljande stat) för lufttrafikföretag i en annan stat (mottagande stat) att tillhandahålla internationella lufttransporttjänster mellan den beviljande statens territorium och en tredje stats territorium, på villkor att sådana tjänster inleds och avslutas på den mottagande statens territorium.
9. *full kostnad*: kostnaden för att tillhandahålla en tjänst med ett skäligt tillägg för administrativa kostnader och i relevanta fall tillämpliga tillägg som syftar till att avspegla miljökostnaderna och tillämpas utan hänsyn till nationalitet.
10. *internationell lufttransport*: lufttransport som passerar mer än en stats luftrum.
11. *ECAA-avtal*: det multilaterala avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Republiken Island, Republiken Montenegro, Konungariket Norge, Republiken Serbien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo ⁽¹⁾ om inrättandet av ett gemensamt luftfartsområde.
12. *den europeiska grannskapspolitikens partnerländer*: Algeriet, Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Egypten, Georgien, Israel, Jordanien, Libanon, Libyen, Republiken Moldavien, Marocko, det ockuperade palestinska området, Syrien, Tunisien och Ukraina.
13. *medborgare*: alla fysiska eller juridiska personer med moldavisk nationalitet för den moldaviska parten, eller med en medlemsstats nationalitet för den europeiska parten, i den utsträckning som de, när det gäller juridiska personer, i praktiken kontrolleras, direkt eller genom majoritetsägande, av fysiska eller juridiska personer med moldavisk nationalitet för den moldaviska parten, eller fysiska eller juridiska personer med en medlemsstats eller ett i bilaga IV angivet tredjelandets nationalitet för den europeiska parten.

⁽¹⁾ Enligt FN:s säkerhetsråds resolution 1244 av den 10 juni 1999.

14. *operativa licenser*: när det gäller

- i) Europeiska unionen och dess medlemsstater avses operativa licenser och alla andra relevanta dokument eller certifikat som utfärdas enligt relevant gällande EU-lagstiftning och,
- ii) när det gäller Republiken Moldaviens licenser avses intyg eller tillstånd som utfärdas enligt relevant gällande lagstiftning i Republiken Moldavien.

15. *parter*: å ena sidan Europeiska unionen eller dess medlemsstater, eller Europeiska unionen och dess medlemsstater enligt deras respektive befogenheter (den europeiska parten) och, å andra sidan, Republiken Moldavien (den moldaviska parten).16. *pris*:

- i) *passagerarpriser* som ska erläggas till lufttrafikföretag eller deras ombud eller andra biljettförsäljare för transport av passagerare och bagage med lufttrafik och alla villkor som gäller för dessa priser, inbegripet ersättning och villkor som erbjuds resebyråer och andra mellanhänder, och
- ii) *fraktpriser* som ska erläggas för transport av post och gods och alla villkor som gäller för dessa priser, inbegripet ersättning och villkor som erbjuds resebyråer och andra mellanhänder.

Denna definition omfattar i tillämpliga fall marktransport i samband med internationell lufttransport och de villkor som gäller för dessa priser.

17. *huvudsaklig verksamhet*: ett lufttrafikföretags huvudkontor eller säte i den part i vilken lufttrafikföretagets huvudsakliga finansiella funktioner och operativa ledning utövas, inbegripet styrning av fortsatt luftvärdighet.18. *allmän trafikplikt*: alla skyldigheter som åläggs lufttrafikföretag att på en viss flygrutt garantera ett minsta utbud av reguljära flygningar som tillgodoser fastställda standarder avseende kontinuitet, regelbundenhet, prissättning och minsta kapacitet vilka lufttrafikföretaget inte skulle åta sig om det endast beaktade sina kommersiella intressen. Parten får kompensera berörda lufttrafikföretag för att de uppfyller allmän trafikplikt.19. *subvention*: alla finansiella bidrag som beviljas av myndigheter eller en regional eller annan offentlig organisation, dvs. när

a) ett förfarande som tillämpas av ett statligt eller regionalt organ eller annan offentlig organisation medför en direkt överföring av medel, t.ex. bidrag, lån eller kapitaltillskott, en potentiell direkt överföring av medel till företaget eller övertagande av företagets förpliktelser, t.ex. lånegarantier, statliga kapitaltillskott, ägarskap, försäkring, konkursskydd eller försäkring,

b) statliga intäkter eller intäkter som normalt skulle tas in av ett regionalt eller annat offentligt organ efterskänks, inte drivs in eller minskas på ett otillbörligt sätt,

c) ett statligt eller regionalt organ eller annan offentlig organisation tillhandahåller andra varor eller tjänster än allmän infrastruktur, eller köper varor eller tjänster, eller

d) ett statligt eller regionalt organ eller annan offentlig organisation gör inbetalningar till en finansieringsmekanism eller uppdrar åt ett privat organ att utföra en eller flera av de uppgifter som nämns i leden a, b och c som normalt tillhör statens uppgifter och som i praktiken inte skiljer sig från normal statlig praxis,

och när detta medför en förmån.

20. *Sesar*: den tekniska delen av det gemensamma europeiska luftrummet som till 2020 ska ge EU en högeffektiv flygkontrollinfrastruktur som möjliggör säker och miljövänlig utveckling på området lufttransporter.21. *territorium*: i fråga om Republiken Moldavien avser territorium Moldaviens landområden och intilliggande vatten under landets överhöghet och jurisdiktion; i fråga om Europeiska unionen avser territorium landområden (fastland och öar), inre vatten och territorialhav på vilka EU-fördragen tillämpas, enligt de villkor som fastställs i dessa fördrag eller i eventuella efterföljande instrument. Avtalets tillämpning på Gibraltars flygplats påverkar inte Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets rättsliga ställning när det gäller suveränitetstvisten om det territorium där flygplatsen är belägen och inte heller det fortsatta tillfälliga undantaget för Gibraltars flygplats vad gäller tillämpningen av de luftfartsåtgärder som gäller mellan medlemsstaterna sedan den 18 september 2006, i enlighet med det i Córdoba den 18 september 2006 antagna ministeruttalandet om Gibraltars flygplats.22. *användaravgift*: en avgift som lufttrafikföretag måste betala för att få tillgång till anläggningar eller tjänster avseende flygplatser, flygplatsmiljö, flygnavigering eller luftfartsskydd, ingripet därmed förknippade anläggningar och tjänster.

AVDELNING I

EKONOMISKA BESTÄMMELSER

Artikel 2

Trafikrättigheter

1. Vardera avtalsslutande part ska enligt bilagorna I och II till detta avtal bevilja den andra avtalsslutande parten följande rättigheter för internationella lufttransporter som bedrivs av den andra partens lufttrafikföretag:

- a) Rätt att flyga över dess territorium utan att landa.
- b) Rätt att landa inom dess territorium av andra skäl än för att ta ombord eller sätta av passagerare eller för att ta ombord eller lasta av bagage, last och/eller post i lufttransport (andra ändamål än trafikändamål).
- c) Rätt att under utövande av överenskommen trafik på en angiven flygrutt landa på dess territorium i syfte att ta ombord och sätta av passagerare, gods och/eller post i internationell lufttrafik, var för sig eller tillsammans.

d) Andra rättigheter enligt detta avtal.

2. Ingenting i detta avtal ska anses medföra rätt för

- a) Republiken Moldavien att inom en medlemsstat ta ombord passagerare, bagage, gods och/eller post mot ersättning med en annan punkt inom den medlemsstatens territorium som destination,
- b) Europeiska unionen att inom Republiken Moldaviens territorium ta ombord passagerare, bagage, last och/eller post mot ersättning med destination till en annan punkt inom Republiken Moldaviens territorium.

Artikel 3

Godkännande

Vid ansökan om trafiktillstånd från ett lufttrafikföretag i en av parterna, ska den andra partens behöriga myndigheter bevilja lämpliga godkännanden med kortast möjliga handläggningstid om följande villkor är uppfyllda:

a) I fråga om lufttrafikföretag från Republiken Moldavien:

- Lufttrafikföretaget ska ha sitt huvudsäte i Republiken Moldavien och ska ha operativ licens utfärdad i enlighet med tillämplig moldavisk lagstiftning.
- Effektiv tillsyn över lufttrafikföretaget ska utövas och upprätthållas av Republiken Moldavien.
- Om inget annat fastställs i artikel 6 (Investeringar) i detta avtal ska lufttrafikföretaget vara ägt, direkt eller genom majoritetsägande, och i praktiken kontrolleras av Republiken Moldavien och/eller av moldaviska medborgare.

b) I fråga om lufttrafikföretag från Europeiska unionen:

- Lufttrafikföretaget ska ha sitt huvudsäte inom en medlemsstats territorium, i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska unionen, och ha en giltig operativ licens utfärdad.
- Effektiv tillsyn över lufttrafikföretaget ska utövas och upprätthållas av den medlemsstat som ansvarar för utfärdande av drifttillstånd (AOC) och dess luftfartsmyndighet ska vara tydligt angiven.
- Om inget annat fastställs i artikel 6 (Investeringar) i detta avtal ska lufttrafikföretaget vara ägt, direkt eller genom majoritetsägande, och i praktiken kontrolleras av medlemsstater och/eller medborgare i medlemsstater, eller av andra stater som förtecknas i bilaga IV till detta avtal och/eller av medborgare i dessa stater.

c) Lufttrafikföretaget ska uppfylla de villkor som föreskrivs i de lagar och andra författningar som normalt tillämpas av den behöriga myndigheten.

d) Bestämmelserna i artikel 14 (Flygsäkerhet) och artikel 15 (Luftfartsskydd) ska upprätthållas och tillämpas.

Artikel 4

Ömsesidigt erkännande av tillsyn med avseende på lämplighet, ägarskap och kontroll

När en ansökan om godkännande från ett lufttrafikföretag i den ena parten tas emot ska den andra partens behöriga myndighet erkänna den tillsyn av lämplighet och/eller medborgarskap som har gjorts av den första partens behöriga myndighet när det gäller det lufttrafikföretaget, som om tillsynen hade gjorts av den egna behöriga myndigheten, och inte utreda ärendet ytterligare, förutom om detta föreskrivs i leden a och b nedan.

a) Om den mottagande partens behöriga myndighet efter mottagande av en ansökan om godkännande från ett lufttrafikföretag eller efter beviljande av ett sådant godkännande har särskilda skäl att tvivla på att villkoren i artikel 3 (Godkännande) för beviljande av lämpliga godkännanden eller tillstånd inte har uppfyllts, trots att tillsyn har utövats av den andra partens behöriga myndigheter, ska de genast underätta dessa myndigheter och ange välgrundade skäl för sitt tvivel; detta gäller även när frågor om dubbelt medborgarskap varit aktuella. I detta fall får endera parten söka samråd, vilket kan inbegripa företrädare för berörda behöriga myndigheter och/eller ytterligare uppgifter som rör tvivlet; sådana begäranden ska tillgodoses så snart som möjligt. Om frågan inte kan lösas får endera parten föra den vidare till den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 22 (Gemensam kommitté).

b) Denna artikel omfattar inte erkännande av tillsyn gällande

- säkerhetscertifikat eller -licenser,
- säkerhetsarrangemang, eller
- försäkringstäckning.

Artikel 5

Avslag, återkallande, tillfälligt upphävande eller begränsning av godkännande

1. Vardera avtalsslutande parts behöriga myndigheter får avslå, återkalla, tillfälligt upphäva eller begränsa trafiktillstånden eller på annat sätt tillfälligt inställa eller begränsa verksamheten för ett lufttrafikföretag i den andra parten i följande fall:

a) I fråga om lufttrafikföretag från Republiken Moldavien:

- Lufttrafikföretaget har inte sitt huvudsäte i Republiken Moldavien och har inte en giltig operativ licens i enlighet med tillämplig moldavisk lagstiftning.
- Ingen effektiv tillsyn över lufttrafikföretaget utövas eller upprätthålls av Republiken Moldavien.
- Lufttrafikföretaget ägs inte, vare sig direkt eller genom majoritetsägande, och kontrolleras inte i praktiken av Republiken Moldavien och/eller av moldaviska medborgare, med förbehåll för att inget annat föreskrivs i artikel 6 (Investeringar) i detta avtal.

b) I fråga om lufttrafikföretag från Europeiska unionen:

- Lufttrafikföretaget har inte sitt huvudsäte inom en medlemsstats territorium, i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska unionen, och har inte en giltig operativ licens.
- Ingen effektiv tillsyn över lufttrafikföretaget utövas eller upprätthålls av den medlemsstat som ansvarar för utfärdande av drifttillstånd (AOC) och dess behöriga luftfartsmyndighet är inte tydligt angiven.
- Lufttrafikföretaget ägs inte, vare sig direkt eller genom majoritetsägande, av medlemsstater och/eller av medborgare i medlemsstater, eller av andra stater som förtecknas i bilaga IV till detta avtal och/eller av medborgare i dessa stater, med förbehåll för att inget annat fastställs i artikel 6 (Investeringar).

c) Lufttrafikföretaget har inte följt de lagar och andra författningar som anges i artikel 7 (*Efterlevnad av lagar och andra författningar*).

d) Bestämmelserna i artikel 14 (Flygsäkerhet) och artikel 15 (Luftfartsskydd) upprätthålls inte och tillämpas inte.

e) En part har enligt artikel 8 (Konkurrensutsatt miljö) i detta avtal kommit till slutsatsen att villkoren för en konkurrensutsatt miljö inte är uppfyllda.

2. Såvida inte omedelbara åtgärder är nödvändiga för att förhindra ytterligare överträdelser av punkt 1 c eller d får den ena avtalsslutande parten utöva sina rättigheter enligt denna artikel först efter samråd med den andra avtalsslutande partens behöriga myndigheter.

3. Ingendera parten ska utnyttja de rättigheter som fastställs i denna artikel för att avslå, återkalla, tillfälligt upphäva eller begränsa godkännanden eller tillstånd för några lufttrafikföretag i en part på grund av att en eller flera parter i ECAA-avtalet eller deras medborgare står för majoritetsägandet av och/eller i praktiken kontrollerar lufttrafikföretaget, förutsatt att denna part eller dessa parter i ECAA-avtalet erbjuder lika behandling och förutsatt att parten eller parterna tillämpar bestämmelserna och villkoren enligt ECAA-avtalet.

Artikel 6

Investeringar

1. Trots vad som sägs i artiklarna 3 (Godkännande) och 5 (Avslag, återkallande, tillfälligt upphävande eller begränsning av godkännande) i detta avtal, ska det vara tillåtet för medlemsstater och/eller deras medborgare att vara majoritetsägare i eller att i praktiken kontrollera ett lufttrafikföretag i Republiken Moldavien.

2. Trots vad som sägs i artiklarna 3 (Godkännande) och 5 (Avslag, återkallande, tillfälligt upphävande och begränsning av godkännande) i detta avtal ska det vara tillåtet för Republiken Moldavien eller dess medborgare att vara majoritetsägare i eller att i praktiken kontrollera ett EU-lufttrafikföretag om detta föregås av ett beslut av den gemensamma kommitté som inrättas genom detta avtal enligt artikel 22.2 (Gemensam kommitté) i avtalet. Beslutet ska innehålla de villkor som är förknippade med bedrivande av den överenskomna trafiken enligt detta avtal och med trafik mellan tredjeländer och parterna. Bestämmelserna i artikel 22.8 (Gemensam kommitté) i detta avtal ska inte gälla för denna typ av beslut.

Artikel 7

Efterlevnad av lagar och andra författningar

1. En parts lagar och andra författningar som är tillämpliga avseende inresa i eller utresa från det egna territoriet med luftfartyg i internationell luftfart, eller avseende drift och manövrering av luftfartyg inom det territoriet, ska tillämpas på den andra partens luftfartyg och iakttas av sådana vid inresa i, utresa från och under den tid då de befinner sig inom den förstnämnda partens territorium.

2. En parts lufttrafikföretags passagerare, besättning eller last ska vid inresa i, utresa från och under den tid de befinner sig inom den andra partens territorium, personligen eller genom ombud, iakttä de lagar och andra författningar som gäller inom det territoriet för passagerares, besättnings och lasts in- och utresa med luftfartyg (t.ex. bestämmelser om inresa, tullbehandling, immigration, pass, tull, karantän och post).

Artikel 8

Konkurrensutsatt miljö

1. Parterna bekräftar att de har som gemensamt mål att skapa en rättvis och konkurrensutsatt miljö för luftfarten. Parterna erkänner att lufttrafikföretagen är mest benägna att utöva rättvis konkurrens om lufttrafikföretagen verkar på helt kommersiella grunder och inte subventioneras av staten.

2. Inom ramen för detta avtal, och utan att det påverkar några särskilda bestämmelser som ingår i avtalet, ska all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.

3. Statligt stöd som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrens genom att gynna vissa företag eller vissa luftfartsprodukter eller luftfartstjänster är oförenligt med avtalets korrekta tillämpning, i den mån det kan påverka handeln mellan parterna inom luftfartssektorn.

4. Förfaranden som strider mot denna artikel ska bedömas enligt de kriterier som följer av tillämpningen av Europeiska unionens konkurrensbestämmelser, särskilt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och de rättsakter för tolkning av dessa bestämmelser som har antagits av Europeiska unionens institutioner.

5. En part som konstaterar att det råder villkor på den andra partens territorium, särskilt på grund av en subvention, som skulle inverka negativt på en rättvis och konkurrensutsatt miljö och på dess lufttrafikföretags bedrivande av lufttrafik enligt detta avtal, får göra den andra parten uppmärksam på detta. Parten får också begära att gemensamma kommittén enligt artikel 22 (Gemensam kommitté) i detta avtal sammanträder. Samråden ska påbörjas inom 30 dagar från mottagandet av en sådan begäran. Om ingen tillfredsställande överenskommelse har nåtts inom 30 dagar från samrådets början får den part som begärt samrådet vidta åtgärder för att godkännanden utfärdade för den andra partens lufttrafikföretag hålls inne, återkallas, tillfälligt upphävs eller förses med villkor i enlighet med artikel 5 (Avslag, återkallande, tillfälligt upphävande eller begränsning) i detta avtal.

6. De åtgärder som vidtas enligt punkt 5 i denna artikel ska vara relevanta, proportionella och i omfattning och varaktighet begränsade till vad som är absolut nödvändigt. De ska endast rikta sig mot det eller de lufttrafikföretag som gynnas av en subvention eller de förhållanden som avses i denna artikel och ska inte påverka en parts rätt att vidta åtgärder enligt artikel 24 (Skyddsåtgärder) i detta avtal.

7. En part får, efter att ha underrättat den andra parten, kontakta statliga organ på den andra partens territorium, inbegripet på central, regional och lokal nivå, för att diskutera frågor rörande denna artikel.

8. Bestämmelserna i denna artikel påverkar inte parternas lagar och förordningar rörande allmän trafikplikt inom parternas respektive territorier.

Artikel 9

Kommersiella möjligheter

Affärsverksamhet

1. Parterna är överens om att hinder för kommersiella aktörers affärsverksamhet skulle vara till förfång för de fördelar som kan uppnås med detta avtal. Parterna är därför överens om att effektivt och ömsesidigt sträva efter att undanröja hinder för båda parter kommersiella aktörers affärsverksamhet där sådana hinder kan stå i vägen för affärer, leda till snedvridning av konkurrensen eller hindra utvecklingen av lika villkor.

2. Den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 22 (Gemensamma kommittén) i detta avtal ska utarbeta ett förfarande för samarbete i frågor som rör affärsverksamhet och kommersiella möjligheter. Den ska också övervaka framstegen med att konkret undanröja hindren för kommersiella operatörers affärsverksamhet och regelbundet se över utvecklingen, bland annat i fråga om lagstiftning och rättsliga ändringar när detta är nödvändigt. Enligt artikel 22 (Gemensamma kommittén) i detta avtal får en part begära ett sammanträde i gemensamma kommittén för att diskutera frågor som rör tillämpningen av den här artikeln.

Företrädare för lufttrafikföretag

3. Båda parter lufttrafikföretag ska ha rätt att etablera kontor på den andra partens territorium för marknadsföring och försäljning av lufttransporter och därmed förknippad verksamhet, däribland rätten att sälja och utfärda biljetter och/eller flygfraktssedlar av alla slag, både sina egna och andra lufttrafikföretags biljetter och/eller flygfraktssedlar.

4. Båda parter lufttrafikföretag ska ha rätt att på den andra partens territorium ta in och hålla personal för ledning, försäljning och drift, teknisk personal och annan specialistpersonal som behövs för tillhandahållande av lufttransporter, under förutsättning att det sker i enlighet med den andra partens lagar och andra författningar om inresa, uppehåll och anställning. Dessa personalbehov kan, om lufttrafikföretagen så väljer, uppfyllas av företagets egen personal eller av personal från en annan organisation eller ett annat företag eller lufttrafikföretag som bedriver verksamhet på den andra partens territorium och som har tillstånd att bedriva sådan verksamhet på den andra partens territorium. Båda parter ska vid behov underlätta

och expediera utfärdandet av arbetstillstånd för kontorspersonal enligt detta stycke, inbegripet tillfälligt anställd personal vars verksamhet inte överskrider nittio (90) dagar, i enlighet med gällande lagar och andra författningar.

Marktjänster

5. a) Utan att det påverkar tillämpningen av led b nedan ska alla lufttrafikföretag ha rätt att i fråga om marktjänster på den andra partens territorium välja mellan

i) att utföra sina egna marktjänster (*self-handling*) eller

ii) att välja fritt bland konkurrerande leverantörer som tillhandahåller kompletta eller andra marktjänster, under förutsättning att leverantörerna har tillträde till marknaden enligt båda parter lagar och andra författningar, och att det finns sådana leverantörer på marknaden.

b) För följande kategorier av marktjänster, dvs. bagagehantering, ramptjänster, hantering av bränsle och olja, hantering av fraktgods och post i samband med den fysiska hanteringen av fraktgods och post mellan flygterminalen och luftfartyget, får de rättigheter som anges i led a i och a ii ovan inskränkas endast om det motiveras av begränsningar enligt de lagar och andra författningar som gäller inom den andra partens territorium. Om sådana begränsningar utesluter att lufttrafikföretaget utför sin egen marktjänst (*self-handling*), och det i praktiken inte råder konkurrens mellan marktjänstleverantörerna, ska alla marktjänster vara tillgängliga för alla lufttrafikföretag på lika villkor.

Marktjänster för tredjepart

6. Varje marktjänstföretag, om det rör sig om ett lufttrafikföretag eller inte, ska när det gäller marktjänster på den andra partens territorium ha rätt att tillhandahålla marktjänster för lufttrafikföretag som är verksamma vid samma flygplats, om detta är tillåtet enligt tillämpliga lagar och andra författningar och förenligt med dessa.

Försäljning, lokala utgifter och överföring av medel

7. Parterna ska tillåta att den andra partens lufttrafikföretag ägnar sig åt försäljning av lufttransporter och därmed förknippade tjänster inom dess territorium, direkt, och/eller, om lufttrafikföretaget så önskar, genom försäljningsombud, andra mellanhänder som utses av lufttrafikföretaget, genom ett annat lufttrafikföretag eller via internet. Alla lufttrafikföretag ska ha rätt att sälja sådana transporttjänster, och alla ska ha rätt att köpa sådana transporttjänster i lokal valuta eller i fritt konvertibla valutor i enlighet med den lokala valutalagstiftningen.

8. Alla lufttrafikföretag ska ha rätt att på begäran konvertera lokala intäkter till fritt konvertibla valutor och överföra dem

från den andra partens territorium till sitt hemland eller, om det är förenligt med generellt tillämpliga lagar och andra författningar, till andra länder som lufttrafikföretaget väljer. Konvertering och överföring ska vara tillåten utan dröjsmål och utan inskränkning eller beskattning, till den växelkurs för löpande betalningar som gäller den dag då begäran om överföring lämnas in.

9. Det ska vara tillåtet för båda parter lufttrafikföretag att betala lokala utgifter, inbegripet bränslekostnader, på den andra partens territorium i lokal valuta. Parterna ska tillåta att den andra partens lufttrafikföretag, om dessa så önskar, betalar sådana utgifter på den andra partens territorium i fritt konvertibla valutor i enlighet med lokal valutalagstiftning.

Samarbetsavtal

10. Vid bedrivande eller erbjudande av tjänster enligt detta avtal får båda parter lufttrafikföretag ingå avtal om samverkande marknadsföring, t.ex. överenskommelser om reserverat utrymme på luftfartyg och gemensamma flygkodsbezeichnungar, med

a) den andra partens lufttrafikföretag och

b) tredjeländers lufttrafikföretag och

c) tillhandahållare av land- eller sjötransport, oavsett land,

förutsatt att

i) det lufttrafikföretag som utför flygningen har den trafikrättighet som krävs,

ii) det säljande lufttrafikföretagen har de underliggande trafikrättigheterna för en flygrutt, och

iii) avtalet uppfyller de krav rörande säkerhet och konkurrens som normalt gäller för sådana avtal. När det gäller försäld passagerartransport som omfattar gemensamma linjebeteckningar, ska köparen på försäljningsstället, och under alla omständigheter före ombordstigning, informeras om vilket transportföretag som kommer att stå för varje del av tjänsten.

11. a) När det gäller passagerartransporter ska land- och sjötransportföretagen inte omfattas av de lagar och andra författningar som styr lufttransporterna enbart av det skälet att land- och sjötransporterna erbjuds av ett lufttrafikföretag i det företags eget namn. Land- och sjötransportföretag ska själva kunna välja om de vill ingå samarbetsavtal. Vid beslut om vilken typ av avtal som ska ingås kan land- och sjötransportföretagen bland annat ta hänsyn till konsumentintressen och begränsningar av tekniska och ekonomiska skäl samt av utrymmes- och kapacitetsskal.

- b) Parternas lufttrafik- och fraktföretag ska vidare, utan hinder av andra bestämmelser i detta avtal, tillåtas att i samband med lufttransport utan begränsningar välja land- och sjötransportsätt för godstransport till och från punkter inom Republiken Moldaviens eller Europeiska unionens territorier eller i tredjeland, inbegripet transport till och från samtliga flygplatser som har tullkontor och inbegripet eventuella rättigheter enligt tillämpliga lagar och andra författningar att transportera gods som inte har förtullats eller hänförs till något tullförfarande. Sådant gods ska, oavsett om det fraktas till lands eller till sjöss eller med luftfartyg, kunna presenteras vid flygplatsens tullkontor för tullbehandling. Lufttrafikföretag får utföra sina egna land- och sjötransporter eller ingå avtal om sådana med andra land- eller sjötransportföretag, inbegripet andra lufttrafik- och flygfraktföretag. Sådana intermodala frakttjänster får erbjudas till ett enda pris för hela transporten, inbegripet luft-, land- och sjötransport, förutsatt att befraktarna inte vilseleds i fråga om fakta om sådana transporter.

Leasing

12. Båda parternas lufttrafikföretag ska ha rätt att erbjuda överenskommen trafik med användning av luftfartyg och besättning som har hyrts in från ett annat lufttrafikföretag, inbegripet från lufttrafikföretag i tredjeland, förutsatt att alla som deltar i ett sådant avtal uppfyller villkoren i de lagar och andra författningar parterna normalt tillämpar på sådana avtal.

- a) Ingendera parten ska kräva att de lufttrafikföretag som hyr ut sin utrustning ska ha trafikkärligheter enligt detta avtal.
- b) Ett lufttrafikföretag från Republiken Moldavien eller EU får endast undantagsvis och för att klara tillfälliga behov använda luftfartyg som hyrts in med besättning (*wet-leasing*) från ett lufttrafikföretag från ett annat tredjeland än de som anges i bilaga IV, för att utöva de rättigheter som avses i det här avtalet. En sådan inhyrning ska förhandsgodkännas av den myndighet som har utfärdat licensen för det lufttrafikföretag som hyr ut luftfartyget och meddelas den andra partens behöriga myndighet.

Franchising och varumärken

13. Parternas lufttrafikföretag får tillhandahålla lufttrafik enligt detta avtal genom ett avtal om franchising eller varumärken med företag, inbegripet någondera partens eller tredjeländers luftföretag, under förutsättning att de lufttrafikföretag som tillhandahåller lufttrafiken har den trafikkärlighet för en flygrutt som krävs och uppfyller villkoren i lagar och förordningar som parterna tillämpar på sådana avtal, särskilt villkor som kräver att namnet på det lufttrafikföretag som bedriver lufttrafiken offentliggörs.

Artikel 10

Tullar och skatter

1. När luftfartyg som används för internationell lufttransport av den ena partens lufttrafikföretag kommer till den andra partens territorium ska luftfartyget på ömsesidig basis vara befriat från importrestriktioner, skatt på egendom och kapital, tullar, punktskatter och liknande avgifter som a) tas ut av nationella eller lokala myndigheter eller av Europeiska unionen och b) inte grundas på den tillhandahållna tjänstens kostnad; detta gäller även luftfartygets sedvanliga ombord- och markutrustning, bränsle, smörjmedel, tekniskt förbrukningsmateriel, reservdelar (inbegripet motorer), luftfartygsförråd (inbegripet, men inte begränsat till, artiklar som livsmedel, drycker och sprit, tobak och andra varor avsedda att säljas till eller förbrukas av passagerare i begränsade kvantiteter under flygningen) och annat som är avsett för eller enbart används i samband med drift eller underhåll av luftfartyg som används för internationell lufttransport, under förutsättning att utrustningen och förråden förvaras ombord på luftfartyget.

2. Även följande ska på ömsesidig basis vara befriat från de skatter, tullar och avgifter som anges i punkt 1, utom de avgifter som baseras på den tillhandahållna tjänstens kostnad:

- a) Luftfartygsförråd som införs i eller tillhandahålls inom en parts territorium och tas ombord i skälig mängd för användning vid utresan ombord på ett luftfartyg i internationell lufttransport tillhörande ett av den andra partens lufttrafikföretag, även när dessa förråd ska användas under den del av flygningen som går över nämnda territorium.
- b) Markutrustning och reservdelar (inbegripet motorer) som införs på en parts territorium för underhåll eller reparation av ett luftfartyg som tillhör den andra partens lufttrafikföretag och som används för internationell lufttransport.
- c) Bränsle, smörjmedel och teknisk förbrukningsmateriel som förs in i eller tillhandahålls inom en parts territorium för användning ombord på ett luftfartyg i internationell lufttransport tillhörande ett av den andra partens lufttrafikföretag, även när dessa förråd ska användas under den del av flygningen som går över nämnda territorium.
- d) Trycksaker, i enlighet med respektive parts tullagstiftning, som införs på eller tillhandahålls inom en parts territorium och tas ombord för användning vid utresan ombord på ett luftfartyg i internationell lufttransport tillhörande den andra partens lufttrafikföretag, även när dessa förråd ska användas under en del av flygningen som går över den parts territorium där de har tagits ombord.

e) Säkerhets- och skyddsutrustning för användning på flygplatser och vid fraktkterminaler.

3. Utan att det påverkar eventuella andra bestämmelser med annat innehåll, ska ingenting i detta avtal hindra en part från att ta ut tullar, skatter eller avgifter på flygbränsle som på icke-diskriminerande grund tillhandahålls på dess territorium och är avsett för ett luftfartyg som trafikerar en luftfartstrafiksträcka mellan två punkter inom dess territorium.

4. Det får krävas att utrustning och förråd enligt punkterna 1 och 2 ska stå under behöriga myndigheters övervakning och inte får överföras utan att relevanta tullar och skatter erläggs.

5. Befrielse enligt denna artikel ska också gälla om den ena partens lufttrafikföretag, med ett lufttrafikföretag som åtnjuter sådan befrielse på den andra partens territorium, ingår avtal om att inom den andra partens territorium låna eller överföra utrustning eller förråd enligt punkterna 1 och 2 i denna artikel.

6. Ingenting i detta avtal ska hindra en part från att ta ut tullar, skatter eller avgifter på varor som inte är avsedda för konsumtion ombord, men som säljs till passagerare ombord på en luftfartstrafiksträcka mellan två punkter inom partens territorium vid vilka av- och påstigning är tillåten.

7. Bagage och last i direkt transitering över den ena partens territorium ska vara befriat från skatter, tullar och avgifter som inte baseras på den tillhandahållna tjänstens kostnad.

8. Sedvanlig ombordutrustning samt materiel och förnödenheter som normalt hålls ombord på det luftfartyg som en parts lufttrafikföretag använder, får inte lastas av på den andra partens territorium förrän det territoriets tullmyndigheter har gett sitt godkännande. I sådana fall kan myndigheterna i fråga kräva att de ställs under deras kontroll till dess att de återexporteras eller på annat sätt avlägsnas i enlighet med tullbestämmelserna.

9. Föreskrifterna i detta avtal ska inte påverka området mervärdesskatt, utom när det gäller omsättningsskatt på import. Bestämmelserna i detta avtal ska inte påverka bestämmelserna i överenskommelser för undvikande av dubbelbeskattning av inkomst och kapital som kan ha ingåtts mellan medlemsstaterna och Republiken Moldavien och som eventuellt är i kraft vid den aktuella tidpunkten.

Artikel 11

Avgifter för flygplatser och luftfartsanläggningar och luftfartstjänster

1. Parterna ska se till att de avgifter som behöriga myndigheter eller organ i den ena parten får ta ut av den andra partens

lufttrafikföretag för användningen av flygtrafik- och flygkontrolltjänster, flygplatsen, luftfartsskydd och därmed förknippade anläggningar och tjänster är rättvisa, skäliga, inte orättfärdigt diskriminerande och rättvist fördelade bland brukarkategorierna. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 16.1 (Flygtrafikledning), får dessa avgifter avspegla men inte överstiga den behöriga myndighetens eller organets fulla kostnad för tillhandahållandet av lämpliga anläggningar och tjänster avseende flygplatser och luftfartsskydd vid flygplatsen eller inom flygplatssystemet. Avgiften kan inbegripa en skälig avkastning på tillgångarna efter avskrivning. Avgiftsbelagda anläggningar och tjänster ska tillhandahållas på en effektiv och ekonomisk grundval. Villkoren för avgifterna för den andra partens lufttrafikföretag ska vara minst lika förmånliga som de förmånligaste villkor som gäller för något lufttrafikföretag vid den tidpunkt avgifterna fastställs.

2. Parterna ska begära samråd mellan de behöriga myndigheter eller organ på dess territorium som tar ut avgifterna och de lufttrafikföretag eller de organ som företräder dem som utnyttjar tjänsterna och anläggningarna, och ska säkerställa att dessa utbyter den information som kan behövas för en noggrann granskning av huruvida avgifterna är skäliga i enlighet med de principer som anges i punkterna 1 och 2 i den här artikeln. Båda parter ska garantera att de myndigheter som tar ut avgifterna i skälig tid i förväg underrättar brukarna om varje förslag till ändring av avgifterna, så att myndigheterna får möjlighet att beakta brukarnas synpunkter innan ändringarna görs.

3. Under ett tvistlösningsförfarande enligt artikel 23 (Tvistlösning och skiljeförfarande) i detta avtal ska en part anses ha brutit mot en bestämmelse i denna artikel endast om parten

a) inte inom skälig tid granskar den avgift eller den praxis som den andra parten har klagat över, eller

b) inte vidtar alla åtgärder som står i dess makt för att rätta till en avgift eller praxis som vid granskningen visar sig vara oförenlig med denna artikel.

Artikel 12

Prissättning

1. Parterna ska tillåta att priserna sätts fritt av lufttrafikföretagen grundat på fri och rättvis konkurrens.

2. Parterna får inte kräva att priserna ska anmälas till luftfartsmyndigheterna.

3. Diskussioner mellan behöriga myndigheter får hållas för att diskutera frågor om till exempel, men inte uteslutande, priser som kan vara oskäliga, orimliga, diskriminerande eller subventionerade av staten.

*Artikel 13***Statistik**

1. Parterna ska förse varandra med den statistik som krävs enligt nationella lagar och andra författningar och, på begäran, annan tillgänglig statistisk information som rimligtvis kan krävas för granskning av lufttrafiken.

2. Parterna ska samarbeta inom ramen för gemensamma kommittén enligt artikel 22 (Gemensamma kommittén) i detta avtal för att underlätta utbytet av statistisk information parterna emellan i syfte att övervaka lufttrafikens utveckling inom ramen för detta avtal.

AVDELNING II

REGLERINGSSAMARBETE*Artikel 14***Flygsäkerhet**

1. Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med den flygsäkerhetslagstiftning som anges i del C i bilaga III till detta avtal, enligt de villkor som föreskrivs nedan.

2. Parterna ska samarbeta för att säkerställa att Republiken Moldavien genomför den lagstiftning som avses i punkt 1 i denna artikel. I detta syfte ska Republiken Moldavien involveras i Europeiska byrån för luftfartssäkerhet som observatör från och med dagen för detta avtals ikraftträdande.

a) Republiken Moldaviens successiva övergång till full tillämpning av lagstiftningen enligt del C i bilaga III ska omfattas av utvärderingar. Utvärderingarna ska göras av Europeiska unionen i samarbete med Republiken Moldavien. När Republiken Moldavien anser att lagstiftningen enligt del C i bilaga III till detta avtal tillämpas fullt ut, ska den underrätta Europeiska unionen om att det bör göras en utvärdering.

b) När Republiken Moldavien har genomfört lagstiftningen enligt del C i bilaga III till detta avtal fullt ut ska gemensamma kommittén enligt artikel 22 (Gemensamma kommittén) i detta avtal fastställa exakt status och villkor för Republiken Moldaviens deltagande i Europeiska byrån för luftfartssäkerhet utöver den observatörsstatus som avses ovan.

3. Parterna ska se till att luftfartyg registrerade i en part som misstänks inte uppfylla internationella normer för flygsäkerhet enligt konventionen och som landar på flygplatser som är öppna för internationell trafik på den andra partens territorium, omfattas av rampinspektioner utförda av den andra partens behöriga myndigheter, ombord på och kring luftfartyget, för kontroll av giltigheten hos luftfartygets och besättningens handlingar samt av luftfartygets och utrustningens synliga skick.

4. Parterna kan när som helst begära samråd rörande den andra partens upprätthållande av säkerhetsnormerna.

5. En parts behöriga myndigheter ska vidta alla lämpliga och omedelbara åtgärder närhelst de konstaterar att ett luftfartyg, en produkt eller ett arbetsmoment

a) inte uppfyller de miniminormer som fastställs i konventionen eller den lagstiftning som anges i del C i bilaga III till detta avtal, beroende på vad som gäller i det specifika fallet,

b) ger upphov till allvarlig misstanke – konstaterad efter inspektion enligt punkt 3 i den här artikeln – om att ett luftfartyg eller framförandet av ett luftfartyg inte uppfyller de miniminormer som fastställs i konventionen eller den lagstiftning som anges i del C i bilaga III till detta avtal, beroende på vad som gäller i det specifika fallet, eller

c) ger upphov till allvarlig misstanke om att det finns brister i upprätthållandet och förvaltningen av miniminormerna enligt konventionen eller den lagstiftning som anges i del C i bilaga III till detta avtal, beroende på vad som gäller i det specifika fallet.

6. När en parts behöriga myndigheter vidtar åtgärder enligt punkt 5 i denna artikel, ska de omedelbart underrätta den andra partens behöriga myndigheter om detta och ange skälen till att de vidtar dessa åtgärder.

7. När åtgärder som vidtagits med stöd av punkt 5 inte avbryts trots att skälen för dem inte längre existerar, får endera parten hänskjuta ärendet till gemensamma kommittén.

*Artikel 15***Luftfartsskydd**

1. Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med de bestämmelser i Europeiska unionens flygsäkerhetslagstiftning som anges i del D i bilaga III till detta avtal, enligt de villkor som föreskrivs nedan.

2. Republiken Moldavien kan bli föremål för en inspektion utförd av kommissionen i enlighet med relevant EU-lagstiftning enligt bilaga III till detta avtal. Parterna ska inrätta den mekanism som krävs för utbyte av information om resultaten av sådana säkerhetsinspektioner.

3. Med tanke på att skyddet av civila luftfartyg, deras passagerare och besättning är en grundläggande förutsättning för driften av internationella lufttrafiktjänster, bekräftar parterna sina inbördes skyldigheter att skydda den civila luftfarten mot olaglig inblandning, och särskilt sina skyldigheter enligt Chikagokonventionen, konventionen om brott och vissa andra handlingar begångna ombord på luftfartyg, undertecknad i Tokyo den 14 september 1963, konventionen för bekämpande av olaga besittningstagande av luftfartyg, undertecknad i Haag den 16 december 1970, konventionen för bekämpande av

brott mot den civila luftfartens säkerhet, undertecknad i Montreal den 23 september 1971, protokollet för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som används för civil luftfart i internationell trafik, undertecknat i Montreal den 24 februari 1988, samt konventionen om märkning av plastiska sprängämnen i detekteringssyfte, undertecknad i Montreal den 1 mars 1991, i den mån båda avtalsparter är parter i dessa konventioner, såväl som andra konventioner och protokoll rörande civilt luftfartsskydd som båda parter omfattas av.

4. Parterna ska på begäran ge varandra all hjälp som är nödvändig för att förhindra olaga besittningstagande av civila luftfartyg och andra olagliga handlingar som riktar sig mot säkerheten för sådana luftfartyg, dess passagerare och besättning, för flygplatser och flygnavigeringsanläggningar samt alla andra hot mot den civila luftfartens säkerhet.

5. Parterna ska sinsemellan handla i enlighet med de normer för luftfartsskydd och, i den mån parterna tillämpar den, den rekommenderade praxis som har fastställts av Internationella civila luftfartsorganisationen (Icao), och som utgör bilagor till konventionen, i den mån sådana säkerhetsföreskrifter är tillämpliga på parterna. Båda parter ska ålägga dem som bedriver luftfart med luftfartyg registrerade i partens land eller som har sin huvudsakliga verksamhet eller varaktiga hemvist inom dess territorium, samt dem som driver flygplatser där, att följa dessa bestämmelser om luftfartsskydd.

6. Parterna ska se till att verkningsfulla åtgärder vidtas inom deras respektive territorium för att skydda den civila luftfarten mot olagliga handlingar som till exempel, men inte uteslutande, säkerhetskontroll av passagerare och kabinbagage, säkerhetskontroll av lastrumsbagage och säkerhetskontroll av frakt och post före ombordstigning på och lastning av luftfartyget samt säkerhetsåtgärder avseende förnödenheter ombord och tillträdeskontroll för flygsidan och behörighetsområden. Åtgärderna ska anpassas om hotet ökar. Parterna är överens om att deras lufttrafikföretag kan åläggas att på den andra partens begäran iakttä de luftfartsskyddsbestämmelser som avses i punkt 5, vid inresa till, avresa från eller under uppehåll inom den andra partens territorium.

7. Vardera parten ska också, om den andra parten av rimliga säkerhetsskäl så begär, vidta särskilda skyddsåtgärder för att bemöta ett bestämt hot. Förutom om det vid nödfall inte finns någon rimlig möjlighet till detta ska varje part i förväg underätta den andra parten om alla särskilda säkerhetsåtgärder som parten avser att införa och som skulle kunna ha väsentlig finansiell eller operativ inverkan på de lufttransporttjänster som tillhandahålls enligt detta avtal. Parten får också begära att gemensamma kommittén enligt artikel 22 (Gemensamma kommittén) i detta avtal diskuterar sådana säkerhetsåtgärder.

8. När det inträffar en incident eller föreligger hot om en incident som innebär olagligt besittningstagande av ett luftfartyg

eller andra olagliga handlingar riktade mot luftfartygens säkerhet, deras passagerare eller besättning, flygplatser eller flygnavigeringsanläggningar, ska parterna hjälpa varandra genom att underlätta kommunikationen och vidta andra lämpliga åtgärder för att snabbt och säkert undanröja incidenten eller hotet.

9. Varje part ska vidta alla åtgärder den finner rimliga för att säkerställa att ett luftfartyg som utsätts för olaga besittningstagande eller andra olagliga handlingar och som befinner sig på marken inom dess territorium hålls kvar på marken, utom om luftfartyget måste lyfta på grund av den tvingande skyldigheten att skydda människors liv. Sådana åtgärder ska alltid, om det är praktiskt möjligt, vidtas på grundval av ömsesidigt samråd.

10. Om en part har rimliga skäl att tro att den andra parten inte följer luftskyddsbestämmelserna i denna artikel får den parten begära omedelbart samråd med den andra parten.

11. Om någon tillfredsställande överenskommelse inte har nåtts inom femton (15) dagar från begäran får, utan att detta påverkar artikel 5 (Avslag, återkallande, tillfälligt upphävande eller begränsning), trafiktillstånd utfärdade för båda parter lufttrafikföretag hållas inne, återkallas, begränsas eller förses med villkor.

12. Om ett omedelbart och oförutsett hot kräver det får en part vidta interimsåtgärder innan 15-dagarsfristen har löpt ut.

13. Alla åtgärder som vidtas enligt punkt 11 ska avbrytas så snart den andra parten följer bestämmelserna i den här artikeln.

Artikel 16

Flygledningstjänst

1. Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftning som anges i del B i bilaga III till detta avtal, enligt de villkor som föreskrivs nedan.

2. Parterna ska sträva efter högsta möjliga samarbetsnivå på flygledningsområdet, med sikte att utvidga det gemensamma europeiska luftrummet till Republiken Moldavien och därmed öka de nuvarande säkerhetsnormerna och den övergripande effektiviteten för de allmänna lufttrafiknormer som gäller i Europa, optimera kapaciteten vad gäller flygledningstjänster, minimera förseningarna och öka miljöeffektiviteten. I detta syfte ska Republiken Moldavien involveras som observatör i kommittén för det gemensamma luftrummet från och med dagen för detta avtals ikraftträdande. Gemensamma kommittén ska ansvara för att övervaka och underlätta samarbetet inom området flygtrafikledning.

3. Med sikte på att underlätta tillämpningen av lagstiftningen om det gemensamma europeiska luftrummet på deras respektive territorium

a) ska Republiken Moldavien vidta de åtgärder som krävs för att anpassa sin institutionella trafikledningsstruktur till det gemensamma europeiska luftrummet, särskilt genom att inrätta lämpliga nationella övervakningsorgan som åtminstone är funktionellt oberoende av leverantörer av flygtrafikledningstjänster, och

b) Europeiska unionen ska associera Republiken Moldavien med lämpliga driftsinitiativ på områdena flygtrafiktjänster, luftrum och driftskompatibilitet som härrör från upprättandet av det gemensamma europeiska luftrummet, särskilt genom att på ett tidigt stadium inkludera Republiken Moldavien i strävan att upprätta funktionella luftrumsblock eller genom en lämplig samordning rörande Sesar.

Artikel 17

Miljö

1. Parterna inser vikten av att beakta miljöskyddet vid utarbetandet och genomförandet av en luftfartspolitik. Parterna bekräftar att effektiva globala, regionala, nationella och/eller lokala åtgärder krävs för att minimera den civila luftfartens miljökonsekvenser.

2. Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftning på lufttransportområdet som anges i del E i bilaga III till detta avtal.

3. Parterna bekräftar vikten av att arbeta tillsammans och att inom ramen för multilaterala diskussioner beakta luftfartens effekter på miljön och ekonomin, och att säkerställa att eventuella mildrande åtgärder är fullt förenliga med målen i detta avtal.

4. Ingenting i detta avtal ska hindra en parts behöriga myndigheter från att vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra eller på annat sätt åtgärda miljökonsekvenser av luftfarten, förutsatt att åtgärderna överensstämmer med deras rättigheter och skyldigheter enligt internationell lag och tillämpas utan åtskillnad i fråga om nationalitet.

Artikel 18

Konsumentskydd

Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftning på lufttransportområdet som anges i del G i bilaga III till detta avtal.

Artikel 19

Datoriserade bokningssystem

Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftning på lufttransportområdet som anges i del H i bilaga III till detta avtal.

Artikel 20

Sociala aspekter

Med förbehåll för övergångsbestämmelserna i bilaga II till detta avtal ska parterna agera i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftning på lufttransportområdet som anges i del F i bilaga III till detta avtal.

AVDELNING III

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

Artikel 21

Tolkning och genomförande

1. Parterna ska vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter som följer av detta avtal fullgörs, och de ska avstå från varje åtgärd som skulle kunna äventyra uppnåendet av avtalets mål.

2. Varje part ska ansvara för att detta avtal genomförs på korrekt sätt på dess territorium, särskilt de förordningar och direktiv rörande lufttransporter som förtecknas i bilaga III till detta avtal.

3. Varje part ska förse den andra parten med all information och assistans som behövs vid utredningar av eventuella överträdelser som den andra parten genomför inom ramen för sina respektive behörighetsområden, i enlighet med detta avtal.

4. Närhelst parterna agerar med stöd av de befogenheter de tilldelats enligt detta avtal i frågor som är av intresse för den andra parten och som berör den andra partens myndigheter eller företag, ska den andra partens behöriga myndigheter få fullständig information om detta och ges möjlighet att yttra sig innan det slutliga beslutet fattas.

5. I den mån som bestämmelserna i detta avtal och bestämmelserna i de rättsakter som anges i bilaga III till detta avtal i allt väsentligt är identiska med motsvarande regler i EU-fördragen och med rättsakter som antagits i enlighet med EU-fördragen, ska dessa bestämmelser vid genomförandet tolkas i enlighet med relevanta domar och beslut som meddelats av Europeiska unionens domstol och Europeiska kommissionen.

Artikel 22

Gemensamma kommittén

1. En gemensam kommitté sammansatt av företrädare för parterna (nedan kallad *gemensamma kommittén*) inrättas härmed. Den ska ansvara för förvaltningen av detta avtal och se till att det genomförs på rätt sätt. För detta ändamål ska gemensamma kommittén utfärda rekommendationer och fatta beslut i de ärenden som anges i detta avtal.

2. Den gemensamma kommitténs beslut ska antas gemensamt och ska vara bindande för parterna. De ska verkställas av parterna i enlighet med deras respektive bestämmelser.

3. Gemensamma kommittén ska genom beslut anta sin egen arbetsordning.

4. Gemensamma kommittén ska sammanträda om och när det är nödvändigt. Vardera parten får begära att det kallas till sammanträde.

5. En part får också begära att gemensamma kommittén sammanträder för att försöka lösa frågor om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal. Sammanträdet ska hållas så snart som möjligt, dock, om inget annat överenskomms mellan parterna, senast två månader efter det att begäran togs emot.

6. För att detta avtal ska kunna genomföras på ett riktigt sätt ska parterna utbyta information med varandra och, om endera parten så begär, hålla samråd i gemensamma kommittén.

7. Om den ena parten anser att ett beslut fattat av gemensamma kommittén inte genomförts på ett riktigt sätt av den andra parten, får den första parten begära att frågan diskuteras i gemensamma kommittén. Om gemensamma kommittén inte kan komma fram till en lösning inom två månader från hänskjutandet, får den part som hänskjutit frågan vidta lämpliga tillfälliga skyddsåtgärder enligt artikel 24 (Skyddsåtgärder).

8. Utan att det påverkar punkt 2 i denna artikel får parterna, om gemensamma kommittén inte fattat ett beslut i en fråga som hänskjutits till den inom sex månader efter dagen för hänskjutandet, vidta lämpliga tillfälliga skyddsåtgärder enligt artikel 24 (Skyddsåtgärder).

9. Enligt artikel 6 (Investeringar) ska gemensamma kommittén granska frågor rörande bilaterala investeringar med majoritetsandelar, eller förändringar i den faktiska kontrollen över parternas lufttrafikföretag.

10. I enlighet med artikel 14 (Flygsäkerhet) i detta avtal ska gemensamma kommittén övervaka processen för avskrivning ur registret av de luftfartyg som vid tidpunkten för undertecknandet var registrerade i Republiken Moldavien och inte uppfyller de internationella normerna för flygsäkerhet enligt konventionen. Gemensamma kommittén ska också under övergångsperioden enligt bilaga II till detta avtal övervaka utfasningsprocessen för sådana luftfartyg som vid tidpunkten för undertecknandet av detta avtal är registrerade i Republiken Moldavien och används av lufttrafikföretag som står under Republiken Moldaviens tillsyn och som inte har ett typcertifikat utfärdat i enlighet med relevant EU-lagstiftning enligt del C i bilaga III till detta avtal, i syfte att få till stånd en successiv minskning av antalet luftfartyg som avses i punkt 7 i bilaga II till detta avtal.

11. Gemensamma kommittén ska också bygga upp ett samarbete genom att

a) se över marknadsvillkor som påverkar luftfarten enligt detta avtal,

b) ta upp och i möjligaste mån konkret lösa affärsrelaterade frågor som exempelvis kan hindra marknadstillträde eller en smidig hantering av tjänster inom ramen för detta avtal, i syfte att garantera lika konkurrensvillkor, lagstiftningskonvergens och en minimal administrativ börda för kommersiella aktörer,

c) främja diskussioner på expertnivå om nya lag- och regleringsförslag om bland annat luftfartsskydd, flygsäkerhet, miljö, luftfartsrelaterad infrastruktur (inbegripet ankomst- och avgångstider) och konsumentskydd,

d) regelbundet granska de arbetsmarknadspolitiska effekterna av tillämpningen av avtalet, särskilt när det gäller sysselsättningen, och utforma lämpliga svarsåtgärder i frågor som på goda grunder anses angelägna,

e) överväga vilka områden som kan komma i fråga för en vidareutveckling av avtalet, inbegripet rekommendationer om ändring av avtalet,

f) på grundval av konsensus komma överens om förslag, strategier eller dokument som rör förfaranden och som är direkt kopplade till avtalets funktion,

g) överväga och utveckla tekniskt stöd inom de områden som omfattas av avtalet, och

h) främja samarbete i relevanta internationella forum.

Artikel 23

Tvistlösning och skiljeförfarande

1. Om det uppstår en tvist mellan parterna om tillämpningen eller tolkningen av detta avtal ska de i första hand försöka lösa den genom formella samråd i gemensamma kommittén i enlighet med artikel 22.5 (Gemensamma kommittén).

2. Båda parter får hänskjuta tvister rörande tillämpningen eller tolkningen av detta avtal, om dessa inte kunnat lösas i enlighet med punkt 1, till en skiljenämnd sammansatt av tre skiljemän i enlighet med följande förfarande:

a) Parterna ska utse var sin skiljeman inom sextio (60) dagar efter det att begäran om skiljeförfarande togs emot av den skiljenämnd till vilken den andra parten på diplomatisk väg hänskjutit ärendet. Den tredje skiljemannen bör utses inom ytterligare sextio (60) dagar av de båda övriga skiljemännen. Om någon av parterna inte utser någon skiljeman inom den fastställda tiden, eller om den tredje skiljemannen inte utses inom den fastställda tiden, får endera parten begära att ordföranden i Icaos råd utser en skiljeman eller skiljemän, beroende på vad som är tillämpligt.

b) Den tredje skiljemannen som utses enligt led a ovan ska vara medborgare i en tredje stat och ska fungera som skiljenämndens ordförande.

c) Skiljenämnden ska fastställa reglerna för sin handläggning av tvistlösning.

d) Fram till dess att skiljenämnden fattat ett beslut, ska utgifterna för skiljeförfarandet inledningsvis delas lika mellan parterna.

3. Skiljenämnden får på den ena partens begäran be den andra parten i tvisten att vidta tillfälliga skyddsåtgärder i väntan på nämndens slutgiltiga avgörande.

4. Skiljenämndens preliminära och slutliga beslut ska vara bindande för parterna.

5. Om en av parterna inte handlar i enlighet med ett skiljenämndsbeslut fattat i enlighet med denna artikel inom trettio (30) dagar från anmälan av tidigare nämnda beslut får den andra parten så länge underlåtenheten varar, begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla de rättigheter och privilegier som den enligt villkoren i detta avtal beviljar den felande parten.

Artikel 24

Skyddsåtgärder

1. Parterna ska vidta alla generella eller särskilda åtgärder som krävs för att de ska fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal. De ska se till att de mål som uppställs i detta avtal uppnås.

2. Om endera parten anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra en skyldighet enligt detta avtal får den vidta lämpliga skyddsåtgärder. Skyddsåtgärder ska med avseende på tillämpningsområde och varaktighet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att åtgärda situationen eller upprätthålla jämvikten i detta avtal. Sådana åtgärder som i minsta möjliga mån stör avtalets avsedda funktion ska prioriteras.

3. En part som överväger att tillämpa skyddsåtgärder ska underrätta den andra parten genom gemensamma kommittén, som ska tillhandahålla alla relevanta uppgifter.

4. Parterna ska omgående inleda samråd i gemensamma kommittén i syfte att finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 d (Godkännande), artikel 5.1 d (Avslag, återkallande, tillfälligt upphävande eller begränsning), artikel 14 (Flygsäkerhet) och artikel 15 (Luftfartsskydd) i detta avtal, får den berörda parten vidta säkerhetsåtgärder först efter en månad från och med dagen för underrättelsen enligt punkt 3, om inte samrådsförfarandet enligt punkt 4 har slutförts före den angivna tidsfristens utgång.

6. Den berörda parten ska utan dröjsmål underrätta gemensamma kommittén om de åtgärder som vidtagits och tillhandahålla alla relevanta uppgifter.

7. Alla åtgärder som vidtas med stöd av denna artikel ska upphöra så snart den felande parten uppfyller bestämmelserna i detta avtal.

Artikel 25

Förhållande till andra avtal

1. Bestämmelserna i avtalet ska ha företräde framför gällande bestämmelser i de befintliga bilaterala luftfartsavtalen mellan Republiken Moldavien och medlemsstaterna. Redan gällande trafikrättigheter enligt dessa bilaterala avtal som inte täcks av detta avtal kan dock fortsätta att utövas, förutsatt att det inte sker någon diskriminering mellan medlemsstaterna eller deras medborgare.

2. Parterna ska samråda i gemensamma kommittén på begäran av någondera sidan för att fatta beslut om huruvida det ska rekommenderas att Republiken Moldavien ska ansluta sig till ECAA-avtalet.

3. Om parterna blir parter i en multilateral överenskommelse, eller om de godkänner ett beslut som antagits av Icao eller av en annan internationell organisation, som behandlar frågor som omfattas av detta avtal, ska de samråda i gemensamma kommittén för att avgöra huruvida detta avtal bör revideras för att ta hänsyn till en sådan utveckling.

Artikel 26

Ändringar

1. Om endera parten önskar ändra bestämmelserna i detta avtal ska den underrätta gemensamma kommittén om sitt beslut.

2. Gemensamma kommittén får på förslag från endera parten och i enlighet med denna artikel genom konsensus besluta om ändring av bilagorna till detta avtal.

3. Ändringar av detta avtal ska träda i kraft efter slutförande av respektive internt förfarande för båda parterna.

4. Detta avtal ska inte påverka parternas rätt att, under förutsättning att principen om icke-diskriminering och bestämmelserna i detta avtal efterlevs, unilateralt anta ny lagstiftning eller ändra befintlig lagstiftning på området lufttransport eller ett anknutet område som anges i bilaga III.

5. Så snart ny lagstiftning eller ändring av befintlig lagstiftning på området lufttransport eller ett anknutet område enligt bilaga III övervägs av en av parterna ska denna part underrätta den andra parten i så stor utsträckning som är lämpligt och möjligt. På begäran av endera parten kan ett utbyte av åsikter äga rum i gemensamma kommittén.

6. Båda parterna ska regelbundet och utan dröjsmål underrätta den andra parten om relevant ny lagstiftning eller ändring av lagstiftningen inom området lufttransport eller ett anknutet område som anges i bilaga III till detta avtal. På begäran av någon av parterna ska gemensamma kommittén inom sextio (60) dagar därefter organisera ett utbyte av åsikter om vilka effekter sådan ny lagstiftning eller en sådan ändring kommer att få för detta avtals avsedda funktion.

7. Efter det utbyte av åsikter som avses i punkt 6 ska gemensamma kommittén

- a) fatta beslut om att ändra bilaga III till detta avtal så att den nya lagstiftningen eller ändringen i fråga införlivas med avtalet, vid behov på grundval av ömsesidighet,
- b) fatta ett beslut om att den nya lagstiftningen eller ändringen i fråga ska anses vara i överensstämmelse med detta avtal, eller
- c) rekommendera andra åtgärder som ska antas inom rimlig tid för att skydda detta avtals avsedda funktion.

Artikel 27

Uppsägning

Endera parten får, när som helst, skriftligen via diplomatiska kanaler underrätta den andra parten om sitt beslut att säga upp avtalet. En sådan underrättelse ska samtidigt skickas till Icao. Avtalet ska upphöra att gälla vid midnatt GMT vid utgången av den IATA-trafiksäsong som löper under ett år från och med dagen för underrättelsen, såvida inte uppsägningen återkallas genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna före utgången av denna period.

Artikel 28

Registrering hos Icao och Förenta nationernas sekretariat

Detta avtal och alla ändringar av avtalet ska så snart de trätt i kraft registreras hos Icao och Förenta nationernas sekretariat i enlighet med artikel 102 i Förenta nationernas stadgar.

Artikel 29

Provisorisk tillämpning och ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft en månad efter dagen för den sista noten i en utväxling av diplomatiska noter mellan parterna, där det bekräftas att alla erforderliga förfaranden för avtalets ikraftträdande har slutförts. I denna utväxling ska Republiken Moldavien tillställa generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd sin diplomatiska not till Europeiska unionen och dess medlemsstater, och generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd ska tillställa Republiken Moldavien den diplomatiska noten från Europeiska unionen och dess medlemsstater. Den diplomatiska noten från Europeiska unionen och dess medlemsstater ska innehålla meddelanden från varje medlemsstat som intygar att respektive medlemsstat genomfört de förfaranden som är nödvändiga för att avtalet ska kunna träda i kraft.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 i denna artikel enas parterna om att provisorisk tillämpa detta avtal, i enlighet med sina interna förfaranden och/eller sin tillämpliga nationella lagstiftning från och med dagen för undertecknandet av detta avtal.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Som skedde i Bryssel den 26 juni 2012 i två exemplar på vart och ett av parternas officiella språk, vilka alla texter är lika giltiga.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

A handwritten signature in cursive script, reading "Dirk Wouters".

За Република България

A handwritten signature in cursive script, likely representing the Bulgarian representative.

Za Českou republiku

A handwritten signature in cursive script, likely representing the Czech Republic representative.

For Kongeriget Danmark

A handwritten signature in cursive script, reading "Henrik Dam Vinterse".

Für die Bundesrepublik Deutschland

A handwritten signature in cursive script, reading "Hilmar Schneider".

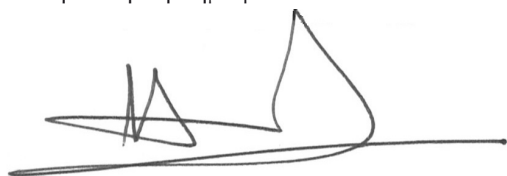
Eesti Vabariigi nimel

A handwritten signature in cursive script, reading "Gerit Aab".

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Tom Harey

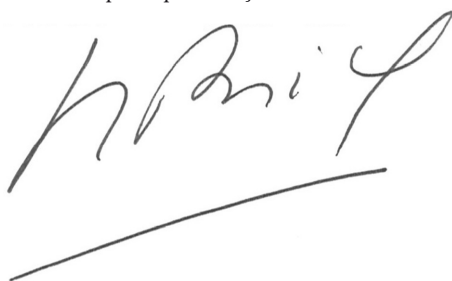
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

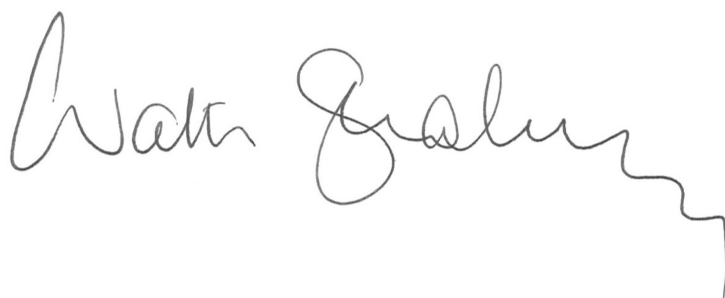
Għal Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hans Eichel', with a long, wavy horizontal stroke at the end.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Donald Tusk', with a long, wavy horizontal stroke at the end.

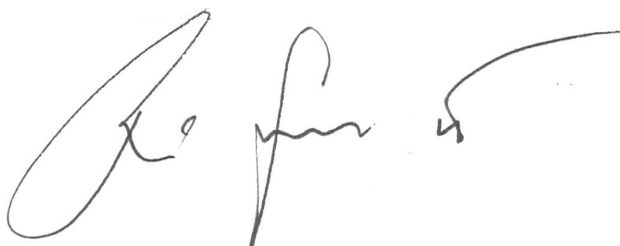
Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'António Guterres', with a long, wavy horizontal stroke at the end.

Pentru România

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Victor Ponta', with a long, wavy horizontal stroke at the end.

Za Republiko Slovenijo

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Borut Pahor', with a long, wavy horizontal stroke at the end.

Za Slovenskú republiku

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line on the left, followed by a horizontal line, and ending with a small loop on the right.

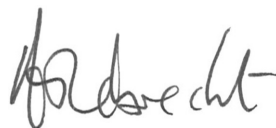
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'V' or 'W' shape followed by several smaller, connected loops.

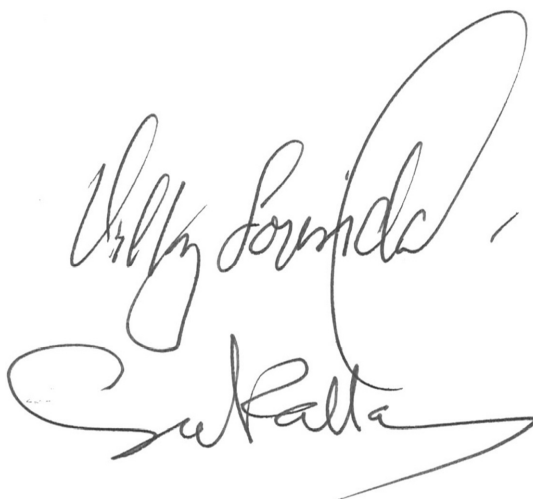
För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, starting with a large, stylized 'S' followed by several smaller, connected loops.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'H' or 'A' shape followed by several smaller, connected loops.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to read 'Villy Lomhold'.

Pentru Republica Moldova

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'U. Filip'.

BILAGA I

ÖVERENSKOMMEN TRAFIK OCH ANGIVNA FLYGRUTTER

1. Varje part beviljar den andra partens lufttrafikföretag rätten att bedriva lufttrafik på de flygrutter som anges nedan:
 - a) För EU-lufttrafikföretag: En eller flera punkter i Europeiska unionen – mellanliggande punkter i den europeiska grannskapspolitikens partnerländer ⁽¹⁾, ECAA-länderna ⁽²⁾ eller länder förtecknade i bilaga IV – En eller flera punkter i Republiken Moldavien – bortomliggande punkter.
 - b) I fråga om lufttrafikföretag från Republiken Moldavien: En eller flera punkter i Europeiska unionen – mellanliggande punkter i den europeiska grannskapspolitikens partnerländer, ECAA-länderna eller länder förtecknade i bilaga IV – En eller flera punkter i Republiken Moldavien – bortomliggande punkter.
2. Lufttrafik enligt punkt 1 i den här bilagan ska utgå från eller avslutas på Republiken Moldaviens territorium för moldaviska lufttrafikföretag och inom Europeiska unionens territorium för EU-lufttrafikföretag.
3. Båda parternas lufttrafikföretag får
 - a) trafikera flyglinjer i endera eller båda riktningarna,
 - b) kombinera olika flygnummer inom ramen för en flygning med ett och samma luftfartyg,
 - c) trafikera mellanliggande och bortomliggande punkter enligt punkt 1 i den här bilagan och punkter inom parternas territorium, oavsett kombination och ordningsföljd,
 - d) avstå från att landa på en eller flera punkter,
 - e) överföra trafik mellan dess luftfartyg på en eller flera punkter,
 - f) göra uppehåll på punkter inom eller utanför parternas territorium,
 - g) medföra passagerare eller gods i transit genom den andra partens territorium, och
 - h) kombinera trafik med olika ursprung på ett och samma luftfartyg.
4. Varje part ska låta varje enskilt lufttrafikföretag fastställa turtätheten och kapaciteten för de internationella lufttransporter som det erbjuder på grundval av marknadsmässiga överväganden. I överensstämmelse med denna rättighet får ingendera parten ensidigt begränsa trafikvolym, turtäthet, tjänstens regelbundenhet eller vilken typ av luftfartyg som den andra partens lufttrafikföretag använder, utom om det är av tekniska eller tull-, drifts-, miljö- eller hälsorelaterade skäl eller genom tillämpning av artikel 8 (Konkurrensutsatt miljö).
5. Båda parternas lufttrafikföretag får betjäna, inbegripet inom ramen för code-share-arrangemang, en eller flera punkter i ett tredjeland som inte inbegrips i angivna flygrutter, förutsatt att de inte utövar rättighet enligt femte friheten.
6. Denna bilaga omfattas av de övergångsbestämmelser som ingår i punkt 2 i bilaga II till detta avtal och den utökning av rättigheter som föreskrivs där.

⁽¹⁾ Med den europeiska grannskapspolitikens partnerländer avses Algeriet, Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Egypten, Georgien, Israel, Jordanien, Libanon, Libyen, Marocko, det ockuperade palestinska området, Syrien, Tunisien och Ukraina, men uttrycket ska här inte avse Republiken Moldavien.

⁽²⁾ Med ECAA-länder avses de länder som parter det i multilaterala avtalet om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum, som vid avtalets undertecknande var följande: Europeiska unionens medlemsstater, Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Republiken Island, Republiken Montenegro, Konungariket Norge, Republiken Serbien och Kosovo enligt FN:s säkerhetsråds resolution 1244.

BILAGA II

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

1. Europeiska unionen har ansvaret för att göra en utvärdering av den moldaviska partens genomförande och tillämpning av de luftfartsbestämmelser i EU-lagstiftningen som anges i bilaga III till detta avtal, med undantag av säkerhetslagstiftningen i del D i bilaga III till detta avtal; utvärderingen ska sedan godkännas av gemensamma kommittén. Utvärderingen ska göras inom två år efter ikraftträdandet av detta avtal.
2. Trots vad som sägs i bilaga I till detta avtal ska överenskommen trafik och angivna flygrutter enligt detta avtal inte inbegripa rättigheter för lufttrafikföretag från någon part att utöva femte frihetsrättigheter, inbegripet för Republiken Moldaviens lufttrafikföretag mellan punkter inom Europeiska unionens territorium, andra än de som redan beviljas enligt bilaterala avtal mellan Republiken Moldavien och medlemsstaterna i Europeiska unionen, förrän det beslut som anges i punkt 1 i bilaga II till detta avtal har fattats.

Efter antagande av det beslut som avses i punkt 1 i bilaga II ska lufttrafikföretag från båda parter ha rätt att utöva femte frihetsrättigheter, inbegripet för Republiken Moldaviens lufttrafikföretag mellan punkter inom Europeiska unionens territorium.
3. Europeiska unionen ansvarar för utvärderingen av hur Republiken Moldavien följer lagstiftningen om luftfartsskydd. Utvärdering, som ska godkännas av gemensamma kommittén, ska göras inom tre år efter ikraftträdandet av detta avtal. Under tiden ska Republiken Moldavien genomföra ECAC Doc 30.
4. Vid utgången av övergångsperioden ska den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i del D i bilaga III göras tillgänglig för lämpliga moldaviska myndigheter och vara föremål för ett avtal om utbyte av säkerhetskänslig information, inbegripet sekretessbelagda EU-uppgifter.
5. Republiken Moldaviens successiva övergång till full tillämpning av EU-lagstiftningen på området lufttransport enligt bilaga III får bli föremål för regelbunden utvärdering. Utvärderingarna ska göras av Europeiska kommissionen i samarbete med Republiken Moldavien.
6. Efter den dag för beslut som anges i punkt 1 i denna bilaga ska Republiken Moldavien tillämpa regler för utfärdande av operativa licenser som är likvärdiga med dem som anges i kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen. Bestämmelserna i artikel 4 (Ömsesidigt erkännande av tillsyn med avseende på lämplighet, ägarskap och kontroll) i detta avtal, rörande fastställande av ömsesidigt erkännande av lämplighet och/eller medborgarskap, som görs av Republiken Moldaviens behöriga myndigheter, ska tillämpas av EU:s behöriga myndigheter när gemensamma kommittén har bekräftat att Republiken Moldavien till fullo tillämpar sådana regler för utfärdande av operativa licenser.
7. Utan att det påverkar ett beslut inom gemensamma kommittén eller inom ramen för artikel 24 (Skyddsåtgärder) kan Republiken Moldaviens behöriga myndigheter i enlighet med tillämpliga nationella krav ansvara för luftvärdigheten hos luftfartyg som på dagen för undertecknandet finns registrerade i det moldaviska registret, används av luftfartsföretag som står under moldavisk tillsyn och inte har ett typcertifikat utfärdat i enlighet med relevant EU-lagstiftning i del C i bilaga III, fram till

- a) den 1 januari 2017 för vissa luftfartyg som endast används för flygfrakt,
- b) den 31 december 2022 för vissa helikoptrar som används för flygräddningstjänst, bruksflyg, utbildning, nödsituationer och jordbruksändamål eller humanitära ändamål i enlighet med respektive luftfartsföretags trafiktillstånd,

under förutsättning att luftfartygen uppfyller internationella normer för flygsäkerhet enligt konventionen. Sådana luftfartyg ska inte omfattas av någon av de rättigheter som beviljas enligt detta avtal och ska inte användas på flygrutter till, från eller inom Europeiska unionen.

Under ovannämnda övergångsperiod får det antal luftfartyg i Republiken Moldaviens register som inte har ett typcertifikat utfärdat i enlighet med relevant EU-lagstiftning inte överstiga 53 fram till den 1 januari 2017 och ska därefter inte överstiga 36, samt ska senast den 31 december 2022 ha fasats ut helt.

BILAGA III

*(Föremål för regelbunden uppföljning)***REGLER SOM ÄR TILLÄMPLIGA PÅ DEN CIVILA LUFTFARTEN**

Tillämpliga bestämmelser i följande rättsakter ska tillämpas i enlighet med det här avtalet om inget annat anges i den här bilagan eller i bilaga II (Övergångsbestämmelser). Där så är nödvändigt anges nedan de specifika ändringarna för varje rättsakt.

A. TILLTRÄDE TILL MARKNADEN OCH DÄRMED FÖRBUNDNA FRÅGOR

Nr 95/93

Rådets förordning (EEG) nr 95/93 av den 18 januari 1993 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser

ändrad genom

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 894/2002 av den 27 maj 2002 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1554/2003 av den 22 juli 2003 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 793/2004 av den 21 april 2004 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 545/2009 av den 18 juni 2009 om ändring av förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser.

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–12, 14 och 14 a.2

När det gäller tillämpningen av artikel 12.2 ska "kommissionen" förstås som "gemensamma kommittén".

Nr 96/67

Rådets direktiv 96/67/EG av den 15 oktober 1996 om tillträde till marknaden för marktjänster på flygplatserna inom gemenskapen

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–25 och bilagan

För tillämpningen av artikel 10 ska "medlemsstaterna" förstås som "Europeiska unionens medlemsstater".

När det gäller tillämpningen av artikel 20.2 ska "kommissionen" förstås som "gemensamma kommittén".

Nr 785/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 785/2004 av den 21 april 2004 om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–8 och 10.2.

Nr 2009/12

Europaparlamentets och rådets direktiv (EG) nr 2009/12 av den 11 mars 2009 om flygplatsavgifter

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–12.

B. FLYGTRAFIKLEDNING

Nr 549/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (ramförordningen)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–4, 6 och 9–14.

Nr 550/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 550/2004 av den 10 mars 2004 om tillhandahållande av flygtrafik-tjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet (förordning om tillhandahållande av tjänster)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–19, bilagorna I och II.

Nr 551/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 551/2004 av den 10 mars 2004 om organisation och användning av det gemensamma europeiska luftrummet (förordning om luftrummet)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–11.

Nr 552/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 552/2004 av den 10 mars 2004 om driftskompatibiliteten hos det europeiska nätverket för flygledningstjänst (förordningen om driftskompatibilitet)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–12, bilagorna I–V.

Nr 2150/2005

Kommissionens förordning (EG) nr 2150/2005 av den 23 december 2005 om gemensamma regler för en flexibel användning av luftrummet

Nr 730/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 730/2006 av den 11 maj 2006 om luftrumsklassificering och tillstånd för flygningar enligt visuellt flygregler ovanför flygnivå 195

Nr 1794/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 1794/2006 av den 6 december 2006 om ett gemensamt avgiftssystem för flygtrafik-tjänster

Nr 1033/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 1033/2006 av den 4 juli 2006 om krav på förfaranden för färdplaner före flygning inom det gemensamma europeiska luftrummet

Nr 1032/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 1032/2006 av den 6 juli 2006 om krav avseende automatiska system för utbyte av färdplansdata för anmälan, samordning och överlämning av flygningar mellan enheter för flygkontrolltjänst

Nr 219/2007

Rådets förordning (EG) nr 219/2007 av den 27 februari 2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar)

Tillämpliga bestämmelser: artikel 1.1–1.2, 1.5–1.7, artiklarna 2, 3 och 4.1 samt bilagan.

Nr 633/2007

Kommissionens förordning (EG) nr 633/2007 av den 7 juni 2007 om krav avseende tillämpningen av ett protokoll för överföring av färdplansdata, för anmälan, samordning och överlämning av flygningar mellan enheter för flygkontrolltjänst

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–7, artikel 8 andra och tredje meningen, bilagorna I–IV.

Nr 1265/2007

Kommissionens förordning (EG) nr 1265/2007 av den 26 oktober 2007 om fastställande av krav i fråga om kanalseparation vid röstkommunikation mellan mark och luftfartyg för det gemensamma europeiska luftrummet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–9, bilagorna I–IV.

Nr 482/2008

Kommissionens förordning (EG) nr 482/2008 av den 30 maj 2008 om ett system för säkerhetssäkring av programvara vilket ska genomföras av leverantörer av flygtrafiktjänster och om ändring av bilaga II till förordning (EG) nr 2096/2005

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–5, bilagorna I–II.

Nr 1361/2008

Rådets förordning (EG) nr 1361/2008 av den 16 december 2008 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–5 (med undantag av artikel 1.6), bilagan (med undantag av punkterna 11 och 12).

Nr 29/2009

Kommissionens förordning (EG) nr 29/2009 av den 16 januari 2009 om krav på datalänktjänster för det gemensamma europeiska luftrummet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–15, bilagorna I–VII.

Nr 30/2009

Kommissionens förordning (EG) nr 30/2009 av den 16 januari 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1032/2006 när det gäller kraven avseende automatiska system för utbyte av färdplansdata som tjänar som underlag för datalänktjänster

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–2 och bilagan.

Nr 262/2009

Kommissionens förordning (EG) nr 262/2009 av den 30 mars 2009 om fastställande av krav för en samordnad tilldelning och användning av Mod S-interrogator-koder för det gemensamma europeiska luftrummet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–13, bilagorna I–III.

Nr 1070/2009

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1070/2009 den 21 oktober 2009 om ändring av förordningarna (EG) nr 549/2004, (EG) nr 550/2004, (EG) nr 551/2004 och (EG) nr 552/2004 i syfte att förbättra det europeiska luftfartssystemets kvalitet och hållbarhet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–5 med undantag av artikel 1.4.

Nr 1108/2009

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1108/2009 av den 21 oktober 2009 om ändring av förordning (EG) nr 216/2008 inom området flygplatser, flygledningstjänst och flygtrafiktjänster och om upphävande av direktiv 2006/23/EG

Nr 73/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 73/2010 av den 26 januari 2010 om kvalitetskraven på flygdata och flyginformation för ett gemensamt europeiskt luftrum

Nr 255/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 255/2010 av den 25 mars 2010 om fastställande av gemensamma regler för flödesplanering (ATFM)

Nr 691/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 691/2010 av den 29 juli 2010 om ett prestationssystem för flygtrafiktjänster och nätverksfunktioner och om ändring av förordning (EG) nr 2096/2005 om gemensamma krav i fråga om tillhandahållande av flygtrafiktjänster

Nr 929/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 929/2010 av den 18 oktober 2010 om ändring av förordning (EG) nr 1033/2006 avseende de Icao-bestämmelser som avses i artikel 3.1

Nr 1191/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 1191/2010 av den 16 december 2010 om ändring av förordning (EG) nr 1794/2006 om ett gemensamt avgiftssystem för flygtrafiktjänster

Kommissionens beslut av den 21 februari 2011 om fastställande av EU-täckande prestationsmål och gränsvärden för varning för tillhandahållandet av flygtrafiktjänster för åren 2012 till 2014 (2011/121/EU)

Nr 176/2011

Kommissionens förordning (EU) nr 176/2011 av den 24 februari 2011 om de uppgifter som ska lämnas innan ett funktionellt luftrumblock inrättas och ändras

Nr 283/2011

Kommissionens förordning (EU) nr 283/2011 av den 22 mars 2011 om ändring av förordning (EG) nr 633/2007 vad gäller de övergångsbestämmelser som avses i artikel 7

Kommissionens beslut av den 20 maj 2011 om undantag från artikel 14 i kommissionens förordning (EG) nr 29/2009 om krav på datalänktjänster för det gemensamma europeiska luftrummet

Nr 677/2011

Kommissionens förordning (EU) nr 677/2011 av den 7 juli 2011 om genomförandebestämmelser för nätverksfunktioner för flygledningstjänst (ATM) och om ändring av förordning (EU) nr 691/2010

Kommissionens beslut C(2011) 4130 final av den 7 juli 2011 on the nomination of the Network Manager for the air traffic management (ATM) network functions of the single European sky

Nr 805/2011

Kommissionens förordning (EU) nr 805/2011 av den 10 augusti 2011 om detaljerade bestämmelser för flygledarcertifikat samt vissa andra certifikat och intyg enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008

Nr 1034/2011

Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1034/2011 av den 17 oktober 2011 om säkerhetstillsyn inom flygledningstjänst och flygtrafiktjänster och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 691/2010

Nr 1035/2011

Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1035/2011 av den 17 oktober 2011 om gemensamma krav för tillhandahållande av flygtrafiktjänster och om ändring av förordningarna (EG) nr 482/2008 och (EU) nr 691/2010

C. FLYGSÄKERHET

Nr 3922/91

Rådets förordning (EEG) nr 3922/91 av den 16 december 1991 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart

ändrad genom

— Kommissionens förordning (EG) nr 2176/96 av den 13 november 1996 om anpassning till vetenskaplig och teknisk utveckling av rådets förordning (EEG) nr 3922/91

— Kommissionens förordning (EG) nr 1069/1999 av den 25 maj 1999 om anpassning till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen av rådets förordning (EEG) nr 3922/91

- Kommissionens förordning (EG) nr 2871/2000 av den 28 december 2000 om anpassning till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen av rådets förordning (EEG) nr 3922/91 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1899/2006 av den 12 december 2006 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3922/91 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1900/2006 av den 20 december 2006 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3922/91 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart
- Kommissionens förordning (EG) nr 8/2008 av den 11 december 2007 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3922/91 i fråga om gemensamma tekniska krav och administrativa förfaranden för kommersiella transporter med flygplan
- Kommissionens förordning (EG) nr 859/2008 av den 20 augusti 2008 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3922/91 i fråga om gemensamma tekniska krav och administrativa förfaranden för kommersiella transporter med flygplan

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–10 och 12–13 med undantag av artiklarna 4.1 och 8.2 (andra meningen), bilagorna I–III.

För tillämpningen av artikel 12 ska "medlemsstaterna" förstås som "Europeiska unionens medlemsstater".

Nr 216/2008

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 av den 20 februari 2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–68 med undantag för artiklarna 65, 69.1 andra stycket och 69.4, bilagorna I–VI.

ändrad genom

Kommissionens förordning (EG) nr 690/2009 av den 30 juli 2009 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1108/2009 av den 21 oktober 2009 om ändring av förordning (EG) nr 216/2008 inom området flygplatser, flygledningstjänst och flygtrafiktjänster och om upphävande av direktiv 2006/23/EG

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–3, med undantag av den artiklarna 8a.5, 8b.6 och 8c.10 införda genom artikel 1.7 i förordning (EG) nr 1108/2009, och bilagan.

Nr 996/2010

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 996/2010 av den 20 oktober 2010 om utredning och förebyggande av olyckor och tillbud inom civil luftfart och om upphävande av direktiv 94/56/EG

Nr 2003/42

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG av den 13 juni 2003 om rapportering av händelser inom civil luftfart

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–11, bilagorna I och II.

Nr 1321/2007

Kommissionens förordning (EG) nr 1321/2007 av den 12 november 2007 om genomförandebestämmelser för att i ett centralt upplag integrera information om händelser inom civil luftfart som utbyts i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–4.

Nr 1330/2007

Kommissionens förordning (EG) nr 1330/2007 av den 24 september 2007 om genomförandebestämmelser för spridning till berörda parter av information om händelser inom civil luftfart, i enlighet med artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–10, bilagorna I–II.

Nr 1702/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 1702/2003 av den 24 september 2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer

ändrad genom

- Kommissionens förordning (EG) nr 381/2005 av den 7 mars 2005 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer
- Kommissionens förordning (EG) nr 706/2006 av den 8 maj 2006 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 avseende den tidsperiod under vilken medlemsstaterna får utfärda godkännande för en begränsad tid
- Kommissionens förordning (EG) nr 335/2007 av den 28 mars 2007 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar
- Kommissionens förordning (EG) nr 375/2007 av den 30 mars 2007 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer
- Kommissionens förordning (EG) nr 287/2008 av den 28 mars 2008 om förlängning av den giltighetstid som avses i artikel 2c.3 i förordning (EG) nr 1702/2003
- Kommissionens förordning (EG) nr 1057/2008 av den 27 oktober 2008 om ändring av tillägg II till bilagan till förordning (EG) nr 1702/2003 om granskningsbevis avseende luftvärdighet (EASA blankett 15a)
- Kommissionens förordning (EG) nr 1194/2009 av den 30 november 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer

Anmärkning: Ändrad genom rättelser av kommissionens förordning (EG) nr 1194/2009 av den 30 november 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer (EUT L 336, 18.12.2009, s. 58 och EUT L 58, 9.3.2010, s. 23)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–4 och bilagan. De övergångsperioder som det hänvisas till i denna förordning ska fastställas av gemensamma kommittén.

Nr 2042/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 2042/2003 av den 20 november 2003 om fortsatt luftvärdighet för luftfartyg och luftfartygsprodukter, delar och utrustning och om godkännande av organisationer och personal som arbetar med dessa arbetsuppgifter

ändrad genom

- Kommissionens förordning (EG) nr 707/2006 av den 8 maj 2006 om ändring av förordning (EG) nr 2042/2003 avseende godkännande med begränsad giltighetstid och bilagorna I och III
- Kommissionens förordning (EG) nr 376/2007 av den 30 mars 2007 om ändring av förordning (EG) nr 2042/2003 om fortsatt luftvärdighet för luftfartyg och luftfartygsprodukter, delar och utrustning och om godkännande av organisationer och personal som arbetar med dessa arbetsuppgifter

- Kommissionens förordning (EG) nr 1056/2008 av den 27 oktober 2008 om ändring av förordning (EG) nr 2042/2003 om fortsatt luftvärdighet för luftfartyg och luftfartygsprodukter, delar och utrustning och om godkännande av organisationer och personal som arbetar med dessa arbetsuppgifter
- Kommissionens förordning (EG) nr 127/2010 av den 5 februari 2010 om ändring av förordning (EG) nr 2042/2003 om fortsatt luftvärdighet för luftfartyg och luftfartygsprodukter, delar och utrustning och om godkännande av organisationer och personal som arbetar med dessa arbetsuppgifter

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–6, bilagorna I–IV.

Nr 104/2004

Kommissionens förordning (EG) nr 104/2004 av den 22 januari 2004 om fastställande av bestämmelser för organisationen och sammansättningen av överklagandenämnden för Europeiska byrån för luftfartssäkerhet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–7 och bilagan.

Nr 593/2007

Kommissionens förordning (EG) nr 593/2007 av den 31 maj 2007 om de avgifter som tas ut av Europeiska byrån för luftfartssäkerhet

ändrad genom

Kommissionens förordning (EG) nr 1356/2008 av den 23 december 2008 om ändring av förordning (EG) nr 593/2007 om de avgifter som tas ut av Europeiska byrån för luftfartssäkerhet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–12, 14.2 och bilagan.

Nr 736/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 736/2006 av den 16 maj 2006 om arbetsmetoder för Europeiska byrån för luftfartssäkerhet vid standardiseringsinspektioner

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–18.

Nr 768/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 768/2006 av den 19 maj 2006 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/36/EG i fråga om insamling och utbyte av information om säkerheten hos luftfartyg som använder flygplatser i gemenskapen samt förvaltningen av informationssystemet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–5.

Nr 2111/2005

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2111/2005 av den 14 december 2005 om upprättande av en gemenskapsförteckning över alla lufttrafikföretag som förbjudits att bedriva verksamhet inom gemenskapen och om information till flygpassagerare om vilket lufttrafikföretag som utför en viss flygning, samt om upphävande av artikel 9 i direktiv 2004/36/EG

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–13 och bilagan.

Kommissionens förordning (EG) nr 473/2006 av den 22 mars 2006 om genomförandebestämmelser för gemenskapsförteckningen enligt kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2111/2005 över de lufttrafikföretag som har belagts med verksamhetsförbud i gemenskapen

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–6, bilagorna A–C.

Kommissionens förordning (EG) nr 474/2006 av den 22 mars 2006 om upprättande av en gemenskapsförteckning enligt kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2111/2005 över de lufttrafikföretag som har belagts med verksamhetsförbud i gemenskapen, och senare ändringar

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–3, bilagorna A och B.

D. LUFTFARTSSKYDD

Ramförordning

Nr 300/2008

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 av den 11 mars 2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–18, artikel 21 och bilagan.

Kompletterande förordning

Nr 272/2009

Kommissionens förordning (EG) nr 272/2009 av den 2 april 2009 om komplettering av de gemensamma grundläggande standarder för skydd av civil luftfart som fastställs i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008

ändrad genom

— Kommissionens förordning (EU) nr 720/2011 av den 22 juli 2011 om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 272/2009 om komplettering av de gemensamma grundläggande standarderna för skydd av civil luftfart när det gäller infasning av säkerhetskontroller av vätskor, aerosoler och geler vid EU-flygplatser

Nr 1254/2009

Kommissionens förordning (EU) nr 1254/2009 av den 18 december 2009 om kriterier för hur medlemsstaterna kan bevilja undantag från de gemensamma grundläggande standarderna för skydd av civil luftfart och anta alternativa säkerhetsåtgärder

Nr 18/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 18/2010 av den 8 januari 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 vad gäller specifikationer för nationella program för verksamhetskontroll för skyddet av den civila luftfarten

Tillämpningsförförordning

Nr 72/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 72/2010 av den 26 januari 2010 om fastställande av förfaranden för utförandet av kommissionens inspektioner på luftfartsskyddsområdet

Nr 185/2010

Kommissionens förordning (EU) nr 185/2010 av den 4 mars 2010 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd

ändrad genom

— Kommissionens förordning (EU) nr 357/2010 av den 23 april 2010 om ändring av förordning (EU) nr 185/2010 av den 4 mars 2010 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

— Kommissionens förordning (EU) nr 358/2010 av den 23 april 2010 om ändring av förordning (EU) nr 185/2010 av den 4 mars 2010 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

— Kommissionens förordning (EU) nr 573/2010 av den 30 juni 2010 om ändring av förordning (EU) nr 185/2010 av den 4 mars 2010 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

— Kommissionens förordning (EU) nr 983/2010 av den 3 november 2010 om ändring av förordning (EU) nr 185/2010 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

— Kommissionens förordning (EU) nr 334/2011 av den 7 april 2011 om ändring av förordning (EU) nr 185/2010 av den 4 mars 2010 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

Kommissionens beslut 2010/774/EU av den 13 april 2010 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd och de uppgifter som avses i artikel 18 a i förordning (EG) nr 300/2008 (*"need to know"-åtgärder för luftfartsskydd*)

ändrad genom

- Kommissionens beslut 2010/2604/EU av den 23 april 2010 om ändring av kommissionens beslut 2010/774/EU av den 13 april 2010 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd och de uppgifter som avses i artikel 18 a i förordning (EG) nr 300/2008 (skydd av leveranser av vätskor, aerosoler och geléer samt säkerhetsförslutna påsar)
- Kommissionens beslut 2010/3572/EU av den 30 juni 2010 om ändring av kommissionens beslut 2010/774/EU av den 13 april 2010 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd och de uppgifter som avses i artikel 18 a i förordning (EG) nr 300/2008 (sprängämneshundar)
- Kommissionens beslut 2010/9139/EU av den 20 december 2010 om ändring av kommissionens beslut 2010/774/EU av den 13 april 2010 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd och de uppgifter som avses i artikel 18 a i förordning (EG) nr 300/2008 (sprängämneshundar)

E. MILJÖ

Nr 2006/93

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/93/EG av den 12 december 2006 om reglering av utnyttjandet av flygplan som omfattas av volym 1, del II, kapitel 3 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–6, bilagorna I och II.

Nr 2002/30

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/30/EG av den 26 mars 2002 om regler och förfaranden för att av bullerskäl införa driftsrestriktioner vid flygplatser i gemenskapen

Ändrad eller anpassad genom 2003 års anslutningsakt och 2005 års anslutningsakt

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–15, bilagorna I och II.

Nr 2002/49

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG av den 25 juni 2002 om bedömning och hantering av omgivningsbuller – Kommissionens förklaring i förlikningskommittén om direktivet om bedömning och hantering av omgivningsbuller

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–16 och bilagorna I–VI.

F. SOCIALA ASPEKTER

Nr 2000/79

Rådets direktiv 2000/79/EG av den 27 november 2000 om genomförande av det europeiska avtal om arbetstidens förläggning för flygpersonal inom civilflyget som har ingåtts mellan Association of European Airlines (AEA), Europeiska transportarbetarfederationen (ETF), European Cockpit Association (ECA), European Regions Airline Association (ERA) och International Air Carrier Association (IACA)

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 2–3 och bilagan.

Nr 2003/88

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–19, 21–24 och 26–29.

G. KONSUMENTSKYDD

Nr 90/314

Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–10.

Nr 95/46

Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–34.

Nr 2027/97

Rådets förordning (EG) nr 2027/97 av den 9 oktober 1997 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor, ändrad genom

— Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 889/2002 av den 13 maj 2002 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2027/97 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–8.

Nr 261/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–17.

Nr 1107/2006

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–17, bilagorna I och II.

H. ÖVRIG LAGSTIFTNING

Nr 80/2009

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 80/2009 av den 14 januari 2009 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 2299/89

Tillämpliga bestämmelser: artiklarna 1–18, bilagorna I och II.

*BILAGA IV***Förteckning över andra stater som det hänvisas till i artiklarna 3 och 4 och i bilaga I**

1. Republiken Island (enligt EES-avtalet).
 2. Furstendömet Liechtenstein (enligt EES-avtalet).
 3. Konungariket Norge (enligt EES-avtalet).
 4. Schweiziska edsförbundet (enligt avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart).
-